

NUMERUL 10 BANI**ABONAMENTELE**

ÎNCEP LA 1 SI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI
și se plătesc tot-d'una "înainte"

În București la casa Administrației.
Din Județ și Străinătate prin mandat postale:
Un an în jură 30 lei; în străinătate 50
Sease luni 15 25
Trezi luni 8 13
Un număr în Străinătate 15 bani

MANUSCRISELE NU SE NAPOEAZĂ

ADEVĂRUL

Să te ferești, Române! de cuiu strein în casă.

V. Alexandri.

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANU

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111**Armată și presa democratică****VISCOLUL****Diplomatia Eforie****RIVALI****Farmacopea Română****Buchetul ucigaș**

București, 19 Octombrie 1891.

Armată și presa democratică

De cât-va timp se scrie mult de atitudinea presei democratice față cu armata. Eș unul zic că, vorbindu-se de armată în genere, se face o confuziune intenționată. Prin această confuziune, elementele cele reale ale oștirei voiesc a se pune la adăpostul instituțiunii întregi și se aruncă presei democratice învinuirea că atacă oștirea.

Astfel pusă, cestiuina atinge fibra patriotică și mulți se lasă să fi ademeniți, crezând că, denunțând abuzurile și faptele reprobabile ce se petrec în armată, compromitem oноarea ei și o slabim față cu străinătatea.

Este dar necesar să restabilim lucrurile cum sunt în realitate.

Ce au făcut ziarele democratice? Ce am făcut noi în special?

Am denunțat bătăile și abuzurile ce se comit; am criticat unele sensibili ale justiției militare. În toate aceste imprejurări, am citat nume și fapte; nici odată n'am generalizat.

In ce am atacat onoarea armatei.

Este ea oare o intituție sacro-santă, în afară de legile și de aprecieri ale tărei?

Atunci preoții ar trebui să fie încă mai mult la adăpostul orărilor critici, ca și conform ideilor în general admise, Biserica este instituție ce trebuie înconjurată de un respect cu totul special.

Cu toate aceste, vedem adesea orări atacându-se în presă preoți, episcopi, ba chiar Mitropolit, și nimănii nu se găsescă a învinui pe acel caru il acuză că atacă prin aceasta onoarea corpului bisericesc sau religiunea.

Noi credem că armata, ca și toate cele-alte instituții ale Tărei, este supusă controlului public, și prin urmare, cele ce se petrec în sinul ei aparțin discuției publice.

Acțiunea presei nu se poate opri în fața spiritului de corp ce unul voiesc a stabili între membrii armatei față cu o parte a presei.

In zadar unii din ofițerii voiesc să facă ca armata întreagă să fie solidară de faptele lor.

Sunt unii cari împing chiar ridicolul până a se face apărătorii. Tronul și se cred în drept de a ne ataca pentru ideile noastre anti-dinastice.

Ei uită că Regele ca și cel-lalți cetățeni nu poate avea alt apărător de căt legea și că ostașul nu este de căt un cetățean armat tot în puterea legel.

Apărătorul al Capului Statului și al Tărei nu poate fi ostașul de căt atunci când legea îl ordonă de a întrebui arma sa contra dușman-

nului din afară său răsărititorului din lăuntru.

Suveranul este în adevăr comandanțul suprem al armatei, dar El nu poate să poruncească de căt în marginea Constituției. Așadar, ori-ce apărare a tronului din partea unor membri ai armatei contra atacurilor prese, ar fi un act ilegal, ar fi a substitui legel forță brutală.

Tot atât de brutală și de vinovată ar fi o acțiune colectivă a unor ofițeri contra ziarelor care critică fapte sau denunță abuzuri ce se petrec în armată.

Nici un ziar care se respectă nu va contesta unul ofițer, ca și orăcarul cetățean, dreptul de a'l trage la răspundere, când onoarea sa este pusă în joc, când se crede calomniat. Atât răspunderea ziaristului căt și dreptul de a cere satisfacție a persoanei lezate sunt însă numai personale. Nu se poate admite nici o dată o acțiune colectivă din partea unui corp întreg, când e vorba numai de fapte și de persoane care fac parte din acest corp.

Când onoarea unei instituții este atacată de către un ziar, nu există altă cale legală pentru a trage ziarul la răspundere de căt Curtea cu jurați.

Când însă ziaristul atacă onoarea unei persoane, fie ea civilă sau militară, atunci acea persoană are dreptul de a alege calea pe care o crede de cuvintă pentru a cere satisfacție; ori-ce ziarist care ține un condeiu cu demnitate, este dator să dea această satisfacție.

Să presupunem, de pildă, că un ziarist ar susține teza desființării armatei permanente și, pentru a dovedi teza sa, ar scri că armata e inutilă, costisitoare, etc.; o asemenea campanie ar fi ea oare o insultă adusă onoarei armatei?

De sigur, nu!

Alt-ceva ar fi dacă un ziar ar scri că armata nu s'a făcut său nu și va face datoria în fața dușmanului, sau oră ce altă imputare colectivă.

Atât mai puțin este onoarea armatei în joc când un ziarist denunță cutare abuz sau cutare fapt unui ostaș de căt ce grad, sau critică căt de aspru o sentință a tribunelor militare.

Înțeleg că ofițerul căruia se împuță tapă sau abuzul să apuce ori ce cale va voi spre a restabili adevărul, sau să tragă pe ziarist la răspundere. Merg mai departe: admit chiar că ofițerul să 'și apere reputația prin oră ce mijloc admis între bărbați de onoare; ceea ce nu pot admite însă, este că, din cazuri izolate, din cestiuil căruia nu pot fi de căt personale, să se facă cestiu de corp și să se invoace solidaritatea între membrii armatei.

In armată, ca și pretutindeni, este gru și neghină, sunt buni și răi. Intre unii și alții nu poate fi solidaritate și dacă este, atât mai rău pentru cel bun.

Noi vom urma dar a ne face datoria.

Vom ataca fără preget, precum am făcut până astăzi, nu armata, ci neajunsurile armatei.

Nu putem uita că armata nu este nici a Regelui nici a ofițerilor ci a națiunii, că plătim cu totii atât sarcinile materiale căt și impozitul săngelul din cărui armata se sustine.

Nu vom oștire crescută în

principiile militarismului german contra căruia protestă toată suflarea liberală și intelligentă chiar în Germania.

Vom oștire națională, iar nu regală; vom în fine o oștire românească și crescută în datinile strămoșilor noștri cari n'așteptat ca vitejia să le vie de la Berlin, nici de la Carol I.

Dunăreanul

Eforii îmi fac impresiunea a 2 lei care ar mânca o lume întreagă de doctori, dacă n'ar fi legile care îl tin în respect ca gratiile de fer ale unei colivii de mangerie.

Se înțelege că lupta, cum e la noi în tară, nu e pentru vre-un principiu mare, ci numai cestiu de partid.

Din nenorocire pentru spitale, căci e admis de toată lumea că această luptă e dăunătoare bolnavilor, eforii actuali sunt de culoare politică altă de căt acea a medicilor Eforie și ce e mai mult chiar afara de Eforie, medicii mai toți fiind liberali, partidul dominant e lipsit de adepti din această ramură.

Aceasta e cauza că Eforii actuali se luptă de atât timp, uitând de datorile lor, pentru a căpăta pe de oparte adepti politici și de alta a scăpa de medicile liberales de la Eforie.

Două au fost până acum mijloacele întrebuintate pentru acest scop.

1) Au căutat prin avantaje enorme și protecții revoltagore conferite medicilor din partid, a arăta paradisul ce aşteaptă pe cei ce vor trece de partea lor.

Au avansat, contra legilor Eforie, medicii care nu aveau nici un drept căștigat la aceasta, și au căutat toate terțurile pentru a putea căpăta aprobarea definitivă. Din ministrii cari s'a succedat nici unul nu a putut convingi o asemenea abatere.

Dar locurile de medici de culori, retribuiri de Eforie, când erau deja medicii comunali, ce însemna de căt mijloace de ademenire?

Dar condițiunea pusă de Eforie în regulamentul acestor posturi ca medicii să poată fi schimbăți la un an după placul Eforilor? Si căte încă altele.

2) Eforii au întrebuit chiar mijloace de reprezentație.

Dovadă: Memoriul Blaremburg-Ghica, care e plin de acuzații aduse medicilor, acuzații aduse la adresa medicilor, acuzații ce, după respunsul medicilor, sunt calomnioase.

Sicanie de tot felul, destituirea unor medici cari au îndrăznit a semna un protest, în care se cerea punerea la concurs a posturilor vacante de medicii primari.

Au merz chiar a insulta facultatea de medicină, o instituție a tărei, tot printră că medicii Eforiei care îndrăznesc să fie de veder politice diferite de a Eforilor, sunt profesori la acea facultate.

Az Eforii administrației spitalelor nu fac alt-ceva de căt a căuta pe toate căile să triumfe, în această luptă, ca și cum aceasta ar fi fost misiunea incredință lor, când au fost chemați acolo.

Se mai acuza medicii că fac dificultăți administrației.

Lăsând la o parte marea garanție ce ne-o da el ca oameni de știință, nu înțeleg cum medicii ar putea impiedica mergeșul regulat al lucrurilor, admisind că ar căuta a face politică, când rolul lor în spital e limitat numai în a căuta bolnavii. Mă îndepărtez de acest punct, căci ar trebui să insist prea mult și nu acesta e subiectul ce mi-am propus a discuta.

Cele 2 moduri de acțiune ale Eforilor nedând nici un rezultat satisfăcător scopului, a făcut tocmai contrarul, înăspind și mai mult relațiunile.

Lupta a ajuns atât de crâncenă în căt unii nu mai sunt posibili în fața celor alții.

In urma memorialui Eforilor și a respunsului medicilor, Eforia nu mai poate avea nici o autoritate.

Fiind deci lupta pe viață sau moarte, D-1 Blaremburg, în mod foarte iste, găsește o intorsură diplomatică, care dacă n'ar fi dată la lumină de sigur reușita ar fi de partea D-sale.

D sa înearcă a întrebui cel mai puternic mijloc de distrugere, lupta penitentiară, care de cănd e lumea a domnit și va domni, și pentru care nu îndivizi dar poporei întregi se stăramă.

Toată lumea se întrebă, ce înseamnă în aceste momente critice ideile de reformă? care după cum știm, de obicei, sunt produse ale momentelor liniștite, ale timpurilor normale, și a cugetărilor calme.

Reforma, pusă în discuție, de unificare a medicilor Eforiei, și căpătarea titlului prin un singur concurs, e foarte bună, a dat rezultate strălucite în Franță, și de sigur va da și la noi. Dar nu acum e momentul când trebuie introdusă.

Un acelaș lucru poate fi bun sub un raport și reu sub altul; trebuie însă a fi seama de diversele părți din care el

NUMERUL 10 BANI**ANUNCIURILE**Din BUCURESTI și JUDEȚE se primește
NUMAI la ADMINISTRAȚIE.Din STRĂINĂTATE, direct la administrație și
la toate Oficile de publicitate.Anunțuri la pagini IV 0.30 b. linii
III 0.25 b. linii
II 0.20 b. linii
Inserții și reclame 3 lei rândul.

La PARIS, ziarul se găsește de vânzare cu numărul la kioceul No. 117, Boulevard St. Michel.

UN NUMER VECIU 30 BANI

e pur și nu e în amestec cu cele notate mai sus, uitând a ne indica și că aceia trebuie să conțină balsamul în cestiu, căci și aceasta formează o probă de puritatea lui, pentru că, amestecat, cu oleii grase, nu mai poate să conțină aceeași cantitate de acid cinamic și benzoic cari fac parte integrante din compoziția sa.

Alte farmacopei din contra cer ca : 100 părți de balsam peruvian să consume exact 7.50 părți de carbonat de soda (Na_2CO_3) pentru neutralizarea lui.

Afără de aceasta ne indică și modul cum să putem cerceta asupra falsificărilor, pe care farmacopeia noastră să mulțumește numai a le pomeni.

Mai este încă o substanță care intră de multe ori în falsificarea balsamului peruvian, fie, că ne având un miro propru scapă de multe ori cercetărilor noastre, mai cu seamă, când ne mărginim a cerceta numai după odoare sau coloare, cum cere farmacopeia noastră fie că această substanță se asociază perfect cu balsamul menționat.

Această substanță ese *oleu de ricin* și pe care nu l' văd citat în codexul nostru.

Farmacopeia noastră ne citează o probă prin care noi ne am putea asigura de puritatea balsamului peruvian și aceasta probă constă în a soluza parte de balsam în 5 părți alcohol de 90%; dar se știe că oleu de ricin este cu totul solubil în alcohol de 90%, prin urmare să ar putea foarte bine să fie în amestec balsam peruvian cu oleu de ricin, fără că această cercetare să n'il indice, ba să ar putea zice mai mult, să ne asigure chiar, că el este pur și dacă acelaș balsam s'ar afări infiprat cu substanță notată mai sus, supunându'l probei ce voi cita-o mai jos, ne va scoate din această ilusie.

Iată acum și proba după care am pierde orice incredere, în ceea ce citată de farmacopeia noastră.

Se amestecă părți egale în greutate de balsam peruvian și acid sulfuric concentrat (SO_4H_2) d. e. de fiecare căte 5 grame, se incalzește și după recire și spălare cu apă trebuie să se solidifice într'o masă solidă, lipsită de particule grase, care ar indica prezența oleului de ricin.

Unele tratate ne indică cu deosebire o probă mai generică, care ne poate asigura de puritatea acestui medicament și aceasta constă în a se lua 2.50 grame, balsam peruvian, și a se bate bine într'o eprovetă cu 6 până la 7 cc. *aether de petroleu*; un balsam ne falsificat să depune pe pereți epruvele în forma unei mase brune și aetheru remâne incolor nedepuind nică-un sediment nici chiar după mai mult timp.

Proba care totuși ar fi fost d'ajuns dacă ar fi fost citată în uvrigul nostru.

Am citat până aci un preparat chimic și două substanțe comerciale; voi trece acum mai departe asupra preparatelor farmaceutice spre a arăta că și în această parte farmacopeia noastră lasă mult de dorit și că priu urmăre și departe de a forma legea după care să poată farmacistul prepara medicamentele oficinale și dacă având acest tratat tot suntem și la face uz de aleile străine, ar putea cu drept cuvint atuncea, să lipsească cu totul.

Căci, în adevăr, iată ce se poate întâmpla cu prepararea după tratate străine: medicul știind că un oare-care medicament compus, elaborat după farmacopeia noastră este de cutare tărie, pe când el fiind făcut după un tratat străin peninsular considerantele ce voia avea onoarea a le expune mai jos să fie mai forte sau mai slab, dosa administrată să nu corespundă de loc așteptărilor medicului; abandonându-se astfel medicamentele care ar fi fost folositoare bolnavului, dar care necorespunzănd modului de preparație, nu corespunde nici în așteptările efectelor, fapt pentru care trebuie să admitem că dacă observațiile mele asupra acelui medicament diferă de multe-ori, unii găsind

dul lipsit de orice acțiune fisiologică, pe când altii foarte eficace de sigur că și modul de preparație contribue mult la aceasta.

Voi căuta numai un singur preparat farmaceutic, pentru a arăta că de multe ori farmacistul e pus în imposibilitate, cu toată voința ce ar avea-o de a urma după acest text.

Așa voi lăua *Liquoarea de Pice concentrată*, său gudonul.

Iată modul de preparație după farmacopeia noastră:

Gudron de Norvegia 100 g, apă destilată 4.000 g, carbonat de sodă 10.0, acestea sunt proporții, după care urmează descrierea modulu de procedare și în urmă concluzia: „Să aibă coloarea cafeniei inchise, gust aromatic, cu apă amestecat, să producă un lichid limpede galben.”

Ei bine, în practica mea m'am încercat adesea să pot scoate la cale după aceste proporții, licoarea de Pice concentrată dar 'ml-a fost imposibil; am făcut încercări împreună cu farmaciștii de o practică și mai mare ca a mea și rezultatul a fost același, căci n' am putut ajunge nicău cu un chip a căpătat după prescripția de mai sus, un lichid de culoarea cafeniei inchise și clar, ci din contra un lichid turbură ca braga, ceea ce m'a făcut să îl prepară pe viitor după autor straini.

Cauza pentru care după farmacopeia română licoarea de Pice nu este clară, de sigur este mică cantitate de carbonat de sodă, ce se intrebunează și care e insuficientă pentru complecta saponificare și disolvare a resinelor și oleurilor din gudronul de Norvegia; probă de aceasta este că *Guyot*, autorul preparatului francez, atât de bine primit la noi, întrebunează pentru 20.0 Pic, 22.0. Bicarbonat de sodă, adică aproape încă o dată cantitatea cătă a substanței vegetale, pe când după prescripția noastră abia a 10 a partea.

Prin proporțiile date de Guyot să ajuze în adevăr a obține un lichid cafeinu închis și clar, de sigur mult mai eficace ca al nostru, pentru că aci resinele

spălare cu apă trebuie să se solidifice într'o masă solidă, lipsită de particule grase, care ar indica prezența oleului de ricin.

Iată acum și proba după care am pierde orice credere, în ceea ce citată de farmacopeia noastră.

Se amestecă părți egale în greutate de balsam peruvian și acid sulfuric concentrat (SO_4H_2) d. e. de fiecare căte 5 grame, se incalzește și după recire și spălare cu apă trebuie să se solidifice într'o masă solidă, lipsită de particule grase, care ar indica prezența oleului de ricin.

Precum nimică nu este perfect de la început, trebuie să recunoaștem că dacă după 12 ani de la publicarea primei farmacopei, s'a simțit necesitatea pentru o nouă farmacopee, cu atât mai mult acum

când a trecut aproape 16 ani de la publicarea celei de a doua, pentru cunțul că himia a făcut progrese imense în această din urmă an, și că medicamentele noile de care face uz medicina astăzi, au necesitatea cel puțin asemenea a caror compoziție este stabilită deja, și necesitatea și mai mult prescris de medici și mai preferat de suferinți.

Iată dar că și în ceea ce privește preparatele farmaceutice, farmacopeia noastră reclamă elaborarea unei alte noi.

Precum nimică nu este perfect de la început, trebuie să recunoaștem că dacă după 12 ani de la publicarea primei farmacopei, s'a simțit necesitatea pentru o nouă farmacopee, cu atât mai mult acum

când a trecut aproape 16 ani de la publicarea celei de a doua, pentru cunțul că himia a făcut progrese imense în această din urmă an, și că medicamentele noile de care face uz medicina astăzi, au necesitatea cel puțin asemenea a caror compoziție este stabilită deja, și necesitatea

zic, de o cercetare la admiterea lor.

Iată dar rezonul pentru care mi-am permis a scrie rindurile de față, sperând că cuvintele mele fiind fondate pe probe,

din care am citat căteva și aci, ele își vor avea efectul care va fi elaborarea unei noi ediții.

Ei de dorit însă că o ascenție lucrare să se încredințeze, cel puțin în ceea ce privește preparatele farmaceutice, unei comisii de farmaciști, singurul cari prin zilnicile încercării, pot da metodul după care prepararea să nu mai lase nimic de dorit; atunci sunt siguri că, modul de preparare fiind exact, va corespunde cerințelor, și nu vom mai fi puși în neplăcută poziție de a lăsa preparatele începute după farmacopeia noastră, pentru a înființa o fabrică de ciocolată.

Fabrica este situată în strada Luminei la Nr. 17—19.

O invitație a D-lui Alexandriu ne face cunoscut că inaugurarea fabricii se va face mâine.

Distinsul farmacist și întreprinzătorul comercial Dorin îl dorim deplin succes în această ramură nouă pe câmpul industriei românești.

Iată concursul care s'a ținut la Conservatorul din Capitală pentru catedra de piano de la Conservatorul din Iași, a reușit D-ra Sion.

D. ERDREICH
Locuința Strada Vestei Nr. 6.
(Institutul de hidroterapie).
Conziliat: 8—10 dimineață, 5—7 seara.

INFORMATIUNI

Regele a sosit astăzi la orele 7 dimineața la Predeal, unde a fost întâmpinat de miniștri și personalul oficial.

Astăzi se va ține un consiliu de miniștri la Sinaia.

Se va face ultimele sfârșituri spre a nu provoca criza ministerială și reformarea cabinetului.

Intre cel ce a plecat aseara în întâmpinarea Regelui, este și fostul republican N. Blaremburg.

Puritanul de la Eforie s'a dus să și plece grumajil și să aducă o magie Shylockului încoronat.

Slăgănicia fără de margini este caracteristica renegaților.

In urma împărțirii terei în 15 circumscripții silvice, în loc de 12 căt era până acum, inspectorii silvici s'au întrunit spre a numi personalul acestor trei noi circumscripții.

Consiliul de miniștri a hotărât strămutarea escadronei teritorial al regimentului 6 de călărași de la Focșani la Brăila.

Monitorul oficial de azi publică regulamentul provizoriu pentru primirea mărfurilor și granelor în magaziile docurilor din porturile Galați și Brăila și pentru utilizarea basinurilor.

Pentru că este foarte important ca lumea comercială să cunoască regulamentul acesta, îl vom publica în numărul ce va fi emis mâine pentru Luni.

Ieri un lucrător de la fabrica de chibrituri, anume Matei Comănescu, umblând cu o lampă, a scăpat-o și s'a ars la mâna dreaptă și la piciorul stâng.

El a fost transportat la spitalul Brâncovenesc.

Astăzi se ține la Teatrul Național se va juca *Mignon*, operă în 4 acte de Ambrois Thomas.

Mâine, Duminică, *Martira*, dramă în cinci acte.

D. Christu Alexandriu, cunoscutul farmacist care a distins prin produsele sale farmaceutice ce a înlocuit cu succes pe cele strene, a înființat o fabrică de ciocolată.

Fabrica este situată în strada Luminei la Nr. 17—19.

O invitație a D-lui Alexandriu ne face cunoscut că închiderea fabricii se va face mâine.

Distinsul farmacist și întreprinzătorul comercial Dorin îl dorim deplin succese în această ramură nouă pe câmpul industriei românești.

La concursul care s'a ținut la Conservatorul din Capitală pentru catedra de piano de la Conservatorul din Iași, a reușit D-ra Sion.

Societatea studenților în medicină va ține ședință publică Duminică 20 Octombrie.

D. G. Beldiman, student în medicină, va ține o conferință despre *Anevrismele perforante ale aortei*. Cu ocazia desvoltării conferinței, D. Beldiman va prezenta mai multe piese din Institutul de Bacteriologie.

D. doctor Babeș va da și în același timp o conferință despre *reformarea cabinetului*.

In urma unor denunțări că la penitenciarul Dobrovăț se petrec multe lucruri neregulate, D-nul Băleanu, directorul general al penitenciarelor, va pleca întracolo spre a face o anchetă.

Intrebare și răspuns

Ce poate fi mai dulce c'ă rozelor parfum? Ca miros de jasmină său de liliac? Acum Voiu spune că parfumuri distinse, delicate. Săpunării Congo... sunt mult mai apreciate. Săpunării Victor Vaissier. Paris. Agenti generali pentru România: I. Posmantur & C-nie, str. Smârdan, 2, București.

Fapte și întâmplări

Sinucidere ciudată. — Lângă Winița, oraș din guvernămîntul Odesa, un funcționar al statului, Nicolae Wiñiawski, s'a spînzurat mai zilele trecute de craca unul copac din pădure. Dar răposatul plăcându-i mult să facă politică, a voit că și din moarte să facă un act politic.

De aceea străngul cu care s'a spînzurat și l-a făcut din suvițe cu culorile rușii și franțuzești.

Într-o scrisoare ce s'a găsit în buzunarul lui, spune că a spînzurat în culorile naționale ale celor două țără amice, ca să dea o dovadă strălucită de simpatia sale pentru alianța franco-rusă.

Căzut din front. — Stan Dragomir, soldat în regimentul 2 de artillerie, alătărării căzut din front. Îmediat a fost dus la spital, unde a și închirat din viață după două ore.

Se anchetează cazul.

Monumentul lui Heine. — Împăratul austriac este un mare admirator a vestitului poet Heine. Acum cătăvani, ca să și manifeste această admirăriune, a luat inițiativa ridicării unui monument, în memoria lui, pe una din piețele Vienei.

Dar Heine a fost israelit și voință împăratului să se schimbe cu vînă la se schimbe. Îl veni în gînd se prezintă pretinție să se ună cu un camarad de regiment, prea frumos gentilom, căpitanul Elie, tînăr ca și dinus, bogat ca și dînsul, un tip frumos de pasionat tăcut și posomor, unu din asemeni.

Subt o infâșare rece, el ascunde un sujet învăpărat și ajunse pentru Didier un rival cu atât mai de temut fiind că acesta din urmă nu se temuse de nimic. Când băgă de seamă pericolul pe care îl crease singur, era prea tîrziu că să îl înfrângă. Acum nu putu de căt să constate că erau doi în față unei cetăți, cu aceleași sanse de a o lupta.

Doi euocoși trăiau în pace, veni însă o gînă și euocoșii se lăzăra la bătaie. Istoria asta îi veche ca și lumea. Înse începu iar.

Asta fusă într-o seară la D-na Renée.

Cam beată de omagile acestor doi bărbăți pe care ea îi deosebise definitiv între toți, tînără femeie zise, zîmbind:

Statua poetului are să se vîne spre mare! la spatele lui se va întinde un camp întreg cu trandafiri de culorile și parfumurile cele mai variate.

Se spune că sculptorul a reușit de minune în executarea monumentului. Trăsurile seamănă perfect. Ochiul sunt jumătate inchise și lasă să-ă cază o lacrimă ca și cum n-ar fi băgat de seamă de poet; în mână dreaptă ține un creion, în cea stângă o foaie de hârtie pe care e scris un cântec de ale lui Heine.

Trei ioni. — Un oare care Ion P., lucrător tinichigiu de învelit case, întrebă bunățatul de antreprenorul Ion R., din strada Vaneau, se amorează de patrona sa, pe care și-o face amantă. Dar neajungindu-l numai dezmerdările ei, încercă și banii, la început i-a cerut sume mici, pe urmă mai mari. D-na R.. se plăcăti cu pretențiile lui și lăsată afară.

Dar, tot temindu-se de amantul condat, găsi un alt lăzător, pe un alt treilea Ion, pe Ion T.. pe care l' puse să tragă o

— Siliș-ve să vă înțelegeți, Domnilor. De vreme ce eu nu pot să mă cunun cu amindoi de odată, unul din Dv. să se retragă și să mă scape pe mine de închatură de a alege.

Seriosă ori nu, vorba asta provocătoare care constituia un angajament către unu dintr'ușii, avu efecte neașteptate și grozave. Didier, care până acum se crezuse preferatul, înțelese din vorba aceasta că era un rival și Elie înțelese că treburile lui mergeau mai bine de cât ar fi putut cuteza să spere.

Violența sentimentelor lor reciproce izbucni lada ce se găsiră singuri.

— Va să zică și spusese că o iubestă? întrebă Didier.

— Nu era dreptul meu? Puteam eu să ghiceșe că și tu ești amorezat de ea? Pentru ce nu 'mă ai spus?

— Acum că știi, trebuie să te retragi.

— Să mă retrag! E prea târziu. Sunt amorezat, aşa de amorezat în cât aş omorî pe orăcine ar cuteza să 'mă o dispute.

— Chiar pe acela pe care l'ar alege ea?

— Mai cu seamă pe acela.

— Serios vorbesti?

— Uite-te la mine, Didier; am eu aerul că glumeșc?

— Va să zică unu din noi doi este de prisos?

— Mi se pare.

Peste câteva minute se hotărî duelul între acești doi oameni cari până aci trăiseră frățește și chiar a doua zi își aleaseră martori.

Însă, chiar în ziua aceea—era în Iulie—venirea în Paris stîrzi rele din Germania, martorii n'apucaseră încă să se întîlnească că rezbelul era și declarat și regimentul din care făcea parte cel dul

ri alii fu trimis la hotar.

Mai nainte d'a pleca, fiecare din ei

solicita de la D-na Renée favoarea u-

nei întîlniri. Ea le-a acordat, însă într'a-

ceasă seară și intr'acelaș seas. Ea afișase

de ceața lor. Era desnădăjduita.

Când venirea, ea le impută că nu se

gândiseră, ei cari pretindea că iubesc,

la vecinica mustare de cuget ce i-ar

căsunat în viață ei rezultatul unui

duel ucigaș de care lumea ar fi făcut-o

respunzătoare.

Pe urmă le petrinse ca să se lasă

amindoi de oră ce plan de a se omorî

unu pe altul.

Si fiind că ei se codeau, D-na Renée le zise:

— Nu stiu dacă o să mă marit vre-o dată; nu stiu dacă o să mă marit eu unu dintre Dv., tot ce știu însă este că nu mă voi mări nișă o dată cu acela care ar veni la mine stropit de săngele prietenului său.

— Remâne lucru amânat, zise Elie

lui Didier după ce plecară de la D-na Renée.

— Vom sfîrși când vei voi, răspunse

Didier.

Si atâtă fuse în ziua aceia.

Sase săptămâni mai târziu, în ziua de 1 Septembrie, cei doi ofițeri cari făcu sără campanie împreună, de la începutul resbelului, fără să și pomenească ceva despre lucrul cari' despărțea, săgăsău amestecăt în afacerea de la Sedan. Ceasul era tragic și acțiunea se făcea din ce în ce mai singeroasă.

La sudul pădurii Garenne, într'un spațiu relativ restrâns, bătut de focurile bateriilor germane stabilite pe față de împădurite, diviziunea Liebert din pata pas cu pas terenul. Cavaleria generalului Marguerite fu însarcinată să se duca în ajutorul lui. Erau acolo noile regimenteri, husari, vînători și lanceri. Săsează pentru o sarjă. Când să pornească, Marguerite fu rănit. Generalul Gallifet lăua comandamentul în locul lui și soldații pornevă. Elie și Didier erau în linia dintâi, în fruntea oamenilor lor.

Chiar de la pașii dintâi, linia asta fu respinsă spre coaste de artleria vrăjășului și de focurile infanteriei potrivită în tirali. Însă așa de iute era avintul, în cât o parte din cavalerii francezi trece prin armata germană ca un uragan și nu se opri de cât la defileul de la Saint Albert, unde li se pusă în cale fără veste alte batalioane.

Fu un moment de măcel grozav.

Când putură cei doi ofițeri să se cunoască unu pe altul, erau în fundul unei prăpăsti, în mijlocul morților și răniților, având deasupra lor o ploaie de gloante și de mitralii cari culcau pe soldații francezi.

Didier avusese calul omorî sub dinăsul. Chiar el era contuzionat. Se scula însă și se rezimă de o stâncă.

— Ești rănit? zise Elie, sărind joc de pe cal și alergând la dinăsul.

El răspunse că nu e rănit. Se uită atunci împrejurul lor și constată că iute să nu putea ieși din gaura astă altfel de cât prizonieri său morți.

— Suntem... pierduți, murmură Didier cu un accent de nepăsare.

Astunci Elie il vîză că se pune jos, că bagă mâna sub uniformă în locul inimii, scoate o scrisoare deschisă, o desface, o citește și pe urmă o sărută cu foc.

Elie, pisicăt, făcu un pas spre dinăsul, puse mâna pe umărul camaradului său zicend:

— Va să zică și-a scris?

— Pentru ce nu'mă ar scri? N'am opilărit împreună?

Elie, întunecat de felul lui, se întuie că acum și mai tare. Foarte rece în apărăt, cu sufletul chinuit și turbat, zise cu ironie:

— Ceți spune ea? Negreșit că spune că pe tine te alege de bărbat... Negreșit că te sfătuiește să nu'mă spui mie!

— Ești nebun, zise Didier, mototind hărtia.

— Jura'mă dar pe onoare că mă înș... Vezi, nu cetez... Eu trăiam plin de incedere și voi vă înțelesește că să mă îngelaș... Aide, să sfîrșim o dată, punem mâna pe sabie.

— Un duel! Dar nă spus ea că nu se va mări nișă dată cu acela dintre noi care va omorî pe celalt?

— Acela dintre noi care va remâne viu va putea să nu'mă spue adevărul și să zică că un glont vrăjmaș a omorî pe celalt. În gardă... haide!, unu din noi nu trebuie să iasă viu d'aci.

— Nu vezi că nișă tu nișă ești n'șă să iasă d'aci?

— Cine știe? Tu ești așa de norocoș!... Da său nu, vrei să te aperi?

— Va să zică tu voești! zise Didier săriind în sus.

Incrucișără fierul. Însă, de o dată, d'asupra lor îsbucni un uet de jale și de furie. Subt o ploaie de proiectile, un pluton de cavalerie se rostogoli în prăpastie. Elie, atins de furtuna astă omenească, căzu fără cunoștință pe un morțan de cadavre; pe când un glont, lăvind pe Didier în frunte, îl culca mort lângă rivalul său.

Elie a trăit. S'a cununat cu Doamna Renée. Deși iubea pe mortal, nu ceteză însă să nu se dea viteazului soldat care o iubea și căruia avusese ușurință să-i incureze speranțele.

Însă nu putu uita pe Didier. Mai en seamă din ziua când văbatul său făcu prostia ca să spue în ce împrejurări murise Didier. D-na Renée lă plâns pe mort și urăște pe omul al căruia nume îl poartă, îl urăște ca și cum el ar fi adevărul ucigaș.

Intenționea nu'i tot una ca și faptă?

Spartali.

TELEGRAME

BRUXELLES, 18 Octombrie. — Negociările pentru tractatul de comerț austro-belgian, zice *Gazeta*, sunt foarte înaintate; nou tractat va fi semnat probabil luna viitoare, în același timp cu tractatul cu Germania.

PARIS, 18 Octombrie.—Senatul a adoptat taxa de 25 franci pentru cărurile de porc sărate în loc de 20 de franci votați de Cameră.

— Intenționea nu'i tot una ca și faptă?

Spartali.

CREANGA

BRUXELLES, 18 Octombrie. — Negociările pentru tractatul de comerț austro-

belgian, zice *Gazeta*, sunt foarte înaintate; nou tractat va fi semnat probabil luna viitoare, în același timp cu tractatul cu Germania.

PARIS, 18 Octombrie.—Senatul a adoptat taxa de 25 franci pentru cărurile de porc sărate în loc de 20 de franci votați de Cameră.

— Intenționea nu'i tot una ca și faptă?

Spartali.

ULTIME INFORMATII

D. N. Ceaur-Aslan, deputatul Colegiului II de Iași, ne-a autorizat să declarăm în modul cel mai formal, că se retrage cu desgust din cohorte de șarlatani politici,

numită liga-Langa, căreia dintr-o întâmplare nenorocită i-a dat un moment ascultare și care a făcut ca și D-na să susține de pe urmă turpititudinilor unora din membrii principali.

— Intenționea nu'i tot una ca și faptă?

Spartali.

D. N. Ceaur-Aslan, deputatul Colegiului II de Iași, ne-a autorizat să declarăm în modul cel mai formal, că se retrage cu desgust din cohorte de șarlatani politici,

numită liga-Langa, căreia dintr-o întâmplare nenorocită i-a dat un moment ascultare și care a făcut ca și D-na să susține de pe urmă turpititudinilor unora din membrii principali.

— Intenționea nu'i tot una ca și faptă?

Spartali.

D. N. Ceaur-Aslan, deputatul Colegiului II de Iași, ne-a autorizat să declarăm în modul cel mai formal, că se retrage cu desgust din cohorte de șarlatani politici,

numită liga-Langa, căreia dintr-o întâmplare nenorocită i-a dat un moment ascultare și care a făcut ca și D-na să susține de pe urmă turpititudinilor unora din membrii principali.

— Intenționea nu'i tot una ca și faptă?

Spartali.

D. N. Ceaur-Aslan, deputatul Colegiului II de Iași, ne-a autorizat să declarăm în modul cel mai formal, că se retrage cu desgust din cohorte de șarlatani politici,

numită liga-Langa, căreia dintr-o întâmplare nenorocită i-a dat un moment ascultare și care a făcut ca și D-na să susține de pe urmă turpititudinilor unora din membrii principali.

— Intenționea nu'i tot una ca și faptă?

Spartali.

D. N. Ceaur-Aslan, deputatul Colegiului II de Iași, ne-a autorizat să declarăm în modul cel mai formal, că se retrage cu desgust din cohorte de șarlatani politici,

numită liga-Langa, căreia dintr-o întâmplare nenorocită i-a dat un moment ascultare și care a făcut ca și D-na să susține de pe urmă turpititudinilor unora din membrii principali.

— Intenționea nu'i tot una ca și faptă?

Spartali.

D. N. Ceaur-Aslan, deputatul Colegiului II de Iași, ne-a autorizat să declarăm în modul cel mai formal, că se retrage cu desgust din cohorte de șarlatani politici,

numită liga-Langa, căreia dintr-o întâmplare nenorocită i-a dat un moment ascultare și care a făcut ca și D-na să susține de pe urmă turpititudinilor unora din membrii principali.

— Intenționea nu'i tot una ca și faptă?

Spartali.

D. N. Ceaur-Aslan, deputatul Colegiului II de Iași, ne-a autorizat să declarăm în modul cel mai formal, că se retrage cu desgust din cohorte de șarlatani politici,

numită liga-Langa, căreia dintr-o întâmplare nenorocită i-a dat un moment ascultare și care a făcut ca și D-na să susține de pe urmă turpititudinilor unora din membrii principali.

— Intenționea nu'i tot una ca și faptă?

Spartali.

D. N. Ceaur-Aslan, deputatul Colegiului II de Iași, ne-a autorizat să declarăm în modul cel mai formal, că se retrage cu desgust din cohorte de șarlatani politici,

numită liga-Langa, căreia dintr-o întâmplare nenorocită i-a dat un moment ascultare și care a făcut ca și D-na să susține de pe urmă turpititudinilor unora din membrii principali.

— Intenționea nu'i tot una ca și faptă?

Spartali.

D. N. Ceaur-Aslan, deputatul Colegiului II de Iași, ne-a autorizat să declarăm în modul cel mai formal, că se retrage cu desgust din cohorte de șarlatani politici,

numită liga-Langa, căreia dintr-o întâmplare nenorocită i-a dat un moment ascultare și care a făcut ca și D-na să susține de pe urmă turpititudinilor unora din membrii principali.

